

PRIMA R

R A P O R T

*privind starea economică, socială și de mediu a
Comunei Buteni*

DATE GENERALE PRIVIND STAREA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A COMUNEI BUTENI

Comuna Buteni este situată în vestul României, în partea central – estică a județului Arad. Localitatea de reședință a comunei fiind localitatea Buteni, aflată pe paralela de 45° 07' a emisferei nordice și meridianul 22° 50' longitudine estică.

Se învecinează la est cu comuna Silindia, la vest cu comunele Almas și Dieci, la sud cu comunele Taut și Chisindia, iar la nord cu comuna Barsa și orasul Sebis.

Este una dintre comunele mari ale județului Arad, localitatea de reședință și cele 3 sate aparținătoare având o suprafață de 9284.01 ha și o populație de 3264 locuitori.

Teritoriul se caracterizează prin altitudini variate, cu aspect atit de ses în lunca Crisului Alb și în zona nord-estică, spre orasul Sebis, cât și deluros, în rest cu altitudini ce depășesc 250 m în sudul teritoriului și în vest, fiind amplasat în zona de conjuncție a Cimpiei de Vest cu munții Zarandului, Codru Moma anunțând zonele mai înalte din vestul județului, a Munților Apuseni.

Aspectul localităților este de tip adunat, fiecare sat având o zonă centrală proprie ce consemnează clădirile cu funcțiune de utilitate publică: bisericile, școala, parcul, posta, dispensarul, magazine, unitățile de producție agricolă sau prelucrare fiind de regulă în afara vetrei satului.

Localitățile comunei Buteni sunt amplasate în zona de deal a județului Arad, cu altitudini maxime de 160 m față de nivelul Marii Baltice.

În zona teritoriului administrativ predomină o întindere a solurilor cu fertilitate medie, chiar ridicată, în albia majoră a Crisului Alb, ceea ce face ca fondul funciar să fie apreciabil.

Pe teritoriul comunei există cursuri de apă de suprafață, văi, paraie ce deversează în Crisul Alb, ce străbate teritoriul în zona estică, dinspre sud către nord, localitățile aflându-se în bazinul hidrologic al Crisului Alb.

Valea Crisului are un fond climatic temperat – subcontinental cu influențe oceanice și diferențieri topoclimatice însemnate, datorită fragmentării reliefului.

Bazinul Crisului Alb are un aspect detritic și simetric, colectând apele din partea de sud și sud-vest a Munților Apuseni.

În raza comunei Buteni nu s-au identificat și nu sunt în exploatare resurse ale solului, notabile.

Varietatea florei din teritoriu este compusa din: plante medicinale – 153 specii; plante alimentare - 63 specii, plante melifere 218 specii; plante furajere – 115 specii baza constituindu-se in graminee si leguminoase; plante toxice – 114 specii, plante tinctoriale si tanante – 53 specii.

In teritoriul comunei Buteni se regaseste o suprafata de 2497 ha paduri, in cea mai mare parte de foioase. Mai exista si o mare varietate de pomi fructiferi, pana in 1990 exploatati in cadrul fermelor pomicole din localitate, in prezent fiind exploatati in proportie mica de cetatenii reimproprietariti in urma Legii 18/1991.

Viziune Strategică

Comuna Buteni a demonstrat în ultimii ani o capacitate administrativă remarcabilă în atragerea fondurilor nerambursabile (europene, guvernamentale, norvegiene) și în gestionarea eficientă a unui portofoliu complex de investiții. Viziunea conducerii Primăriei, sub coordonarea primarului Ing. Mircea-Theodor Braiți, este centrată pe creșterea calității vieții locuitorilor, dezvoltarea economiei locale, modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și a serviciilor sociale, cu respectarea strictă a principiilor dezvoltării durabile.

1. Sinteza Financiară a Investițiilor (2016 – Present)

Portofoliul total de investiții gestionat de Primăria Comunei Buteni se ridică la valoarea impresionantă de **peste 92,7 milioane lei (~18,64 milioane euro)**, împărțit astfel:

- **Proiecte finalizate (2016–2024):** 25 de proiecte în valoare totală de **56.570.838,28 lei** (~11,37 mil. euro).
- **Proiecte în curs de implementare și pregătire (Orizont 2025):** 10 proiecte majore în valoare totală de **36.191.247,15 lei** (~7,27 mil. euro).

2. Detalierea Proiectelor și a Surselor de Finanțare

A. Proiecte Finalizate și Consolidate

1. **Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR / FEADR / GAL):** 6 proiecte (**19.865.717,41 lei**) vizând modernizarea drumurilor agricole, reabilitarea sistemului de apă, extinderea canalizării, modernizarea căminului cultural din Buteni (inclusiv dotare cu instrumente muzicale pentru fanfară), dotarea SVSU cu utilaje multifuncționale și achiziția de utilaje.
2. **Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL):** 4 proiecte majore (**17.002.233,00 lei**) axate pe modernizarea rețelei școlare (Școala Generală Buteni, Școala Generală Cuied, Școala Primară Păulian, grădinițe) și alimentarea cu apă în satele Păulian și Berindia.
3. **Administrația Fondului pentru Mediu (AFM):** 2 proiecte (**13.343.514,00 lei**) reprezentând rețelele de canalizare, stația de epurare din Buteni și creșterea eficienței energetice a școlii gimnaziale.
4. **Fonduri Norvegiene:** 2 proiecte (**1.965.345,00 lei**) vizând modernizarea iluminatului public cu tehnologie LED (peste 860 de corpuri) și schimbul de bune practici în energie regenerabilă.
5. **PNRR & WiFi4EU:** 2 proiecte de digitalizare și conetivitate (**1.184.650,00 lei**) – sisteme TIC, dronă de inspecție, monitorizare video publică, mobilier urban inteligent și puncte Wi-Fi publice.
6. **Fonduri Locale (Buget Comunal):** 7 proiecte (**4.109.378,87 lei**) – extinderi de colectoare menajere, parări la drumul județean, iluminat secundar, bază sportivă modernă și pietruiri de drumuri comunale.

B. Proiecte Aflate în Curs de Implementare și Pregătire (Orizont 2025)

1. **Programul Național de Investiții „Anghel Saligny” (4.184.288,00 lei):** Finalizarea asfaltării rețelei rutiere neasfaltate din toate satele comunei: Buteni (3,68 km), Cuied (4,93 km), Păulian (1,58 km) și Berindia (1,13 km).
2. **PNRR - Utilități (5.525.078,57 lei):** Finalizarea integrală a rețelelor de apă (1,95 km) și canalizare (2,98 km) în localitatea Buteni.

3. **Programul Fondul pentru Modernizare (5.525.078,57 lei):** Tranziție verde și independență energetică prin montarea de panouri fotovoltaice pe 13 clădiri publice (Primărie, școli, grădinițe, cămine culturale, stații de epurare, sală de sport) și pe un teren la sol de peste 1,06 ha.

4. **Programul Regional (PR) Vest (6.594.536,16 lei):** Modernizarea și echiparea infrastructurii educaționale, instalarea de pompe de căldură pentru sistemul de încălzire, dotare IT/software și activități socio-educaționale.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

PROGRAMUL
REGIONAL VEST

ADRVEST

Beneficiar: UAT COMUNA BUTENI

**Educație de calitate, cu sprijinul
Programului Regional Vest**

VALOAREA TOTALĂ
6.594.536 lei

COFINANȚAREA UNIUNII EUROPENE
4.889.189 lei

PERIOADA DE IMPLEMENTARE
12.06.2026 - 12.05.2028

AUTORITATE DE MANAGEMENT

Agencia pentru Dezvoltare Regională Vest

#dezvoltaminvest

www.vest.ro

Material generat prin aplicația Vest Design

5. **Programul Incluziune și Demnitate Socială - PIDS / FSE+ (1.762.000,00 lei):** Proiect integrat pentru înființarea Echipei Comunitare Integrate (asistență socială,

medicală și educațională), sprijin pentru îmbunătățirea condițiilor de locuire și pachete alimentare pentru persoanele vulnerabile.

6. **Parteneriat Strategic PIDS - Comuna Gurahonț (5.073.100,00 lei total / 2.536.550,00 lei partea UAT Buteni):** Proiectul „Îmbunătățirea condițiilor și serviciilor sociale pentru persoane vârstnice vulnerabile” (caravane de screening medical, servicii medicale la domiciliu, recuperare, psihoterapie, reparații/adaptări de locuințe și activități intergeneraționale pentru 114 persoane vârstnice din Buteni).
7. **Orizont Europa - HORIZON (394.565,85 lei):** Proiectul internațional *INUA* de regenerare urbană/comunitară și inovare socială bazată pe conceptul de suficiență.
8. **Administrația Fondului pentru Mediu - AFM (11.900.000,00 lei în faza SF):** Modernizarea aducțiunii de apă Sebiș–Buteni și extinderea utilităților (apă și canalizare) pentru noua zonă industrială (Elim / Sanaideea).
9. **Bugetul Local (1.000.000,00 lei):** Reabilitarea clădirii Muzeului Local și extinderea intravilanului pentru înființarea Parcului Industrial Buteni (viabilizare cu utilități și căi de circulație).

3. Dezvoltare Locală, Demografie și Servicii Publice

- **Populație și Demografie:** Comuna Buteni numără 3.264 locuitori stabili, distribuiți în satul reședință Buteni și satele aparținătoare Berindia, Cuied și Păulian.
- **Capacitate Administrativă și Resurse Umane:** Primăria funcționează cu un aparat de specialitate bine structurat, punând accent pe formarea continuă a funcționarilor publici, digitalizarea serviciilor (cursuri ECDL, sisteme TIC) și consultarea permanentă a cetățenilor (peste 80% grad de mulțumire generală față de promptitudinea și respectul funcționarilor publici).
- **Învățământ și Cultură:** Continuarea investițiilor în școli și grădinițe, menținerea activității renumitului Cor din Buteni, a fanfarei locale și a Ansamblului „Crescendo”, precum și punerea în valoare a patrimoniului cultural și a siturilor arheologice (Dealul Șindioara).

4. Concluzii și Priorități pentru Viitor

Anul 2025 reprezintă o etapă de consolidare a realizărilor infrastructurii de bază și de trecere la investiții complexe axate pe tranziția verde, digitalizare avansată, educație de performanță și servicii sociale integrate. Obiectivele strategice ale comunei Buteni rămân fixate pe creșterea confortului locuirii, atragerea de noi investitori prin parcul industrial și crearea de premise solide pentru fixarea populației tinere în mediul rural.

Primarul Comunei Buteni

Ing. Braiți Mircea - Theodor